

Slavnost všech svatých

Liturgické texty

1. čtení: Zj 7,2-4.9-14

Žalm: Žl 24 (23), 1-2.3-4ab.5-6

2. čtení: 1 Jan 3,1-3

Evangelium: Mt 5,1-12a

V dnešní době, kdy je skoro každý svatořečen nejpozději při pohřbu ("byl to hodný člověk, měl rád zvířata, každý den venčil svého pejska, věnovala se práci na zahrádce, ráda pekla buchty pro svoje vnoučata, vždy chodila do kostela na půlnoční, dával peníze na charitu" a podobně), nám možná trochu splývá slavnost všech svatých a následující památka na všechny věrné zemřelé. Slavnost všech svatých byla původně slavena na památku všech mučedníků první neděli po seslání Ducha svatého a to jak na západě, tak na východě.

13. května 609 zasvětil papež Bonifác IV. římský Pantheon, chrám všech bohů, který dostal darem od byzantského císaře Flavia Phocase, jako křesťanský kostel Panny Marie a všech mučedníků. Sochy pohanských bohů byly z chrámu odstraněny a byly v něm naopak uloženy ostatky mučedníků z římských katakomb. Uvádí se, že ostatků svatých mučedníků bylo celkem 28 vozů. Někoho to možná překvapí. V Římském martyrologiu se však velmi často setkáme s tím, že na některý den připadá svátek skupiny třeba tří set mučedníků, kteří byli zabiti najednou. Může nám to dát perspektivu, o jakých počtech je třeba uvažovat.

Papež Řehoř III. přenesl v polovině 8. století datum slavení slavnosti všech svatých na 1. listopad.

Každopádně musíme mít na paměti, že slavíme svátek těch, kteří hrdinským způsobem osvědčili svou víru v Ježíše Krista a lásku k němu. Podobně, jako v Martyrologiu nejsou od konce pronásledování církve uváděni pouze mučedníci, připomínáme si dnes i ty, kteří dosáhli hrdinského stupně ctností, i když nebyli vyznamenáni mučednickou korunou.

Nesmíme ale zapomínat, že i naše doba má své mučedníky pro víru. Stačí jen pomyslet na naše dvě sestry a bratra, zabitě islámským útočníkem tento týden přímo v kostele Panny Marie ve francouzském Nice.

Dnešní slavnost nás ubezpečuje, že svatost člověka je jednak reálná a jednak možná. Někdy zaslechneme námitky typu "jenom Bůh je svatý, o žádném člověku to neplatí" a podobně. Jistě, Boží svatost je jeho podstatnou vlastností. Bůh je svatý sám od sebe, protože je Bůh. To ale neznamená, že by člověk nemohl mít na této Boží svatosti podíl. Už ve Starém zákoně čteme příkaz: "*Buďte svatí, neboť já Hospodin, váš Bůh jsem svatý*" (Leviticus 20, 7). Tento příkaz zopakuje svatý Petr ve svém listě (1 Petr 1, 16). A sám Pán Ježíš říká: "*Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.*" (Matouš 5, 48).

Bůh touží po tom, abychom s ním sdíleli jeho božský život. K tomu nutně potřebujeme jeho nadpřirozenou pomoc - milost, kterou nás pozvedne z našeho přirozeného stavu, navíc zatíženého hříchem, k nadpřirozenému životu nebešťanů. Bůh svou milost neodpírá nikomu, kdo o ni prosí. Cílem člověka je Bůh. Dá se tedy říci, že pro člověka neexistuje jiná smysluplná alternativa, než být svatý.

Jak se stát svatým? Ano, stát. Nestačí se jen narodit. Jak praví jedno německé rčení:

"Geburtstag hat jede Kuh" Každá kráva má narozeniny. Ve velikonočním Exultet zpíváme:

"Nic by nám neporospělo, že jsme se narodili, kdybychom nebyli vykoupeni".

První nutnou věcí je pevné rozhodnutí, že chci být svatý. Toto rozhodnutí dělám proto, že chci vidět Boha tváří v tvář. Musím se nechat zlákat a unést Boží velikostí a krásou, plností dobra, které Bůh představuje. Nechci tu tedy být jen do počtu. Nechci se "spokojit" s očištěním. Chci být svatý, protože Bůh si to přeje a Bůh za to stojí.

Dalším krokem (kromě samozřejmého křtu) je opravdová a upřímná zpověď. To, co nás sráží na cestě ke svatosti, jsou naše hříchy. Brání nám toužit po Bohu a přijímat jeho milost. Je proto nutné se skrz naskrz očistit a na žádném svém hříchu nelpět a nic si neomlouvat a nenamlouvat. V tomto bodě je dobré připomenout, že o dobru a zlu nás nepoučuje pouze naše svědomí, které může být v lecčem mylné a slepé, ale především Církev se svým pokladem víry a se svým dvoutisíciletým učením. Je proto nutné v pochybnostech hledat jasno v učení církve a ztotožnit se s ním a ne se spolehnout pouze na svůj pocit.

Další věcí, nutnou ke svatosti, je uznat, že člověk není nikdy ospravedlněn jen pro své skutky, ale pro milost Boží. Svatý Pavel poznamenává v listě Korinťanům: *"Svědomí mi sice nic nevyčítá, ale tím ještě nejsem ospravedlněn. Úsudek o mně patří Pánu"* (1 Kor 4, 4). V tomto pokorném postoji je pak člověk schopen spolupracovat s konkrétní milostí, kterou mu Bůh dává. Nic Bohu nevyčítá, nic mu nepřipomíná a vše od něj přijímá podle jeho vůle.

Dostáváme se k textu dnešního evangelia - k blahoslavenstvím. Většina z nich hovoří o snášení něčeho, o přijímání nesnází. A přitom obsahují - nesou s sebou - blaho. To blaho nepochází z věcí, které nám způsobují utrpení, ale z blízkosti Boha v takových situacích. Pán Ježíš mluví o tom, že jeho jho netlačí a jeho břemeno netíží. *"Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží."* (Mt 11, 29-30). Zbytek "snahy o svatost" tedy spočívá v láskyplném nesení kříže, ať už to konkrétně bude znamenat cokoliv. *"Tehdy řekl Ježíš svým učedníkům: „Kdo chce jít za mnou, zapří sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej."* (Mt 16, 24-25).

Právě kříž je jednak testem, zda naše ctnosti jsou opravdu hrdinského stupně, a jednak způsobem, jak k hrdinskému stupni ctností dojít. Bůh nás v něm očišťuje od sebelásky a zároveň nám dává zakoušet svou lásku.

Oklikou se vlastně dostáváme na začátek této úvahy - k mučedníkům, kteří neváhali a s radostí nastavovali údy a krky svým katům, s modlitbou a těšením se na Lásku svého života. Jednoduché, že?

Váš Otec Karel